

תחרות עבודות הגמר תשפ"ו, 2026

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, דרך ביה"ס לקיימות ושינויי אקלים ע"ש גולדמן זוננפלד, בשיתוף עם משרד החינוך, מקדמים את נושא עבודות הגמר בתחומי הביולוגיה, בדגש על אקולוגיה, סביבה ושינויי אקלים. התחרות מתקיימת זאת השנה השניה, והזוכה בתחרות היא **הדר קוגוס**, מבית הספר מקווה ישראל שזכתה במלגת לימודים לשנה באוניברסיטת בן גוריון. טקס הענקת הפרס התקיים במסגרת הכנס השנתי של בית הספר לשינויי אקלים באוניברסיטת בן גוריון, שמתקיים מידי שנה בחודש מאי.

את התעודה העניק לזוכה **פרופ' שמעון רחמילביץ'**, ראש ביה"ס לקיימות ושינויי אקלים ע"ש גולדמן זוננפלד. את הדר ליוו בטקס, המורה לביולוגיה **אפרת הנדלסמן** והמנחה שלה ממוזיאון הטבע בתל אביב, **מיכל זייצוב-רז**.

[קישור לעבודה](#)

נושא העבודה: סקר טבע בחולות חולון, צפיפות יונקים קטנים בחולות

הרקע לכתיבת העבודה

העבודה בוצעה ונכתבה כחלק ממחקר ארוך טווח ורחב היקף של מיכל זייצוב-רז, שבדק צפיפות ותפוצה של יונקים קטנים בחולות ממרכז מישור החוף ועד צפון מערב הנגב. כל שטחי החולות הנ"ל הולכים ונעלמים בעקבות פעולות אנושיות. ב 2023 התגלתה ע"י מיכל, בחולות ראשל"צ, אוכלוסייה גדולה של מריון חולות - מין אנדמי בסכנת הכחדה (EN). חולות חולון גם הם נחשבים לחלק מאזור התפוצה שלו, לכן בדקנו מה הצפיפות שלו גם שם.

שאלת המחקר העיקרית:

מהו הקשר וההשפעה של הקרבה למגורי אדם על הרכב היונקים הקטנים בחולות מולדת בחולון? הפער בידע המדעי נובע מכך שאין מספיק סקרי יונקים קטנים ונתונים עדכניים על חולות חולון.

שיטות

פוזרו 65 מלכודות, בארבע שורות מצפון לדרום. המלכודות נטענו בערב ובדקו עם אור ראשון במשך 3 לילות. מהפרטים שנלכדו נלקחו מדדים מורפולוגיים והם סומנו בשבב ושחררו.

תוצאות עיקריות

נלכדו רק גרבילי חוף. רבים מהגרבילים שנלכדו חזרו ונלכדו גם בלילות שלאחר מכן, ולרוב ממש באותה מלכודת מבלי לנוע מרחקים גדולים. מסך בעלי החיים שנלכדו, היו כמעט פי 3 יותר צעירים מאשר בוגרים, דבר אשר

עשוי להעיד על אוכלוסייה ברת חיות. מספר הזכרים ומספר הנקבות היה כמעט זהה. כנראה הייתה השפעה של עוצמת אור הירח ונוכחות טורפים. ככל שהתקדמנו לעומק ה"גריד" נלכדו יותר בע"ח, דבר אשר עשוי כנראה להעיד על העדפת שטח טבעי עם פחות הפרעות סביבתיות.

תמונות מהאירוע

בתמונה מימין לשמאל: נשיא אוניברסיטת בן גוריון- דניאל חיימוביץ, התלמידה הזוכה- הדר קוגוס, פרופ' שמעון רחמילביץ'- ראש בית הספר לקיימות באוניברסיטת בן גוריון, גב' מיכל זייצוב- רז ממוזיאון הטבע בתל אביב.

פרופ' רחמילביץ' והדר קוגוס בטקס
הענקת התעודה

הדר והמנחה שלה מיכל זייצוב- רז

מימין לשמאל: מיכל זייצוב-רז, פרופסור שמעון רחמילביץ', הדר ובני משפחתה, אפרת הנדלסמן, לאה קרמני.